

**Oświadczenie złożone
przez senatora Ryszarda Knosalę
na 57. posiedzeniu Senatu
w dniu 10 czerwca 2010 r.**

Oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Jerzego Millera

Na mocy uchwalonej przed paru laty zmiany ustawy – Prawo o ruchu drogowym, straże gminne i miejskie uzyskały uprawnienia do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec osób naruszających niektóre przepisy w tym zakresie. W celu umożliwienia realizacji wspomnianych uprawnień służby te zostały upoważnione, na mocy art. 129b ust. 3 pkt 3 wspomnianej ustawy, do używania urządzeń samoczynnie ujawniających i rejestrujących naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami. Zgodnie z ustawą, działania takie mogą być podejmowane w miejscu i czasie uzgodnionym z właściwym miejscowo komendantem powiatowym, miejskim lub rejonowym Policji.

Praktyka pokazała jednak, że w wielu przypadkach jednostek samorządu terytorialnego, którym podlegają straże gminne i miejskie, nie stać na wyposażenie swoich służb w odpowiednie urządzenia rejestrujące, czyli fotoradary. W efekcie powszechne stało się, że gminy decydują się na wypożyczenie fotoradarów od podmiotów prywatnych w drodze umowy cywilnoprawnej. Stan taki nie budzi zastrzeżeń, o ile udział podmiotu prywatnego kończy się na etapie udostępnienia urządzenia rejestrującego, a wszelkie pozostałe czynności w zakresie kontroli ruchu drogowego wykonywane są przez właściwe straże. Niemniej jednak w kraju zdarzają się przypadki, że samorzady zlecają firmom prywatnym wykonywanie większości zadań w wymienionym zakresie, na przykład co do ustawienia i obsługi urządzenia oraz przygotowania i opracowania dokumentacji dotyczącej wykroczenia. Podstawą rozliczenia w takich przypadkach jest najczęściej zryczałtowana kwota za każde ujawnione i udokumentowane wykroczenie drogowe.

Działanie takie należy rozważać w kategoriach naruszenia przepisów powszechnie obowiązującego prawa. Zgodnie bowiem z art. 110 kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia, grzywna nałożona w drodze mandatu karnego przez funkcjonariusza organu podległego władzom jednostki samorządu terytorialnego stanowi dochód tej jednostki samorządu. Przepis nie dopuszcza zatem możliwości odstąpienia części środków pochodzących z grzywny innym podmiotom. Ponadto wątpliwości budzić musi również samo powierzenie wykonywania czynności z zakresu kontroli ruchu drogowego osobom do tego nieuprawnionym, niebędącym funkcjonariuszami straży gminnej.

Warto podkreślić także, iż opisany sposób działalności w wielu przypadkach nie sprzyja faktycznej poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podmioty prywatne, kierując się chęcią osiągnięcia maksymalnych zysków, umieszczają fotoradary nie tam, gdzie dochodzi do największej liczby wypadków, ale w miejscach, gdzie występuje największe natężenie ruchu.

Mając to wszystko na uwadze, zwracam się do Pana Ministra z prośbą o podjęcie działań mających na celu zwiększenie stopnia respektowania przez jednostki samorządu terytorialnego i podległe im służby przepisów prawa w opisanym zakresie.

Z wyrazami szacunku
Ryszard Knosala